

[Hanning Andersen.]

skaffe visse aktionærer eller andre en utilbørlig fordel på andre aktionærers eller selskabets bekostning.

Jeg skal om alt dette som hovedsagspunkt erklære mig enig i behovet for ændringer af begge de typer, jeg her har været inde på, de mere tekniske såvel som dem, der tager sigte på den større sikkerhed. Men jeg må tilføje, at der også er et vigtigt hensyn at tage til virksomhedernes konkurrenceevne, som ofte kan være lig overlevelsesevnen. Det kan være en vanskelig afvejning af disse ikke altid forenelige hensyn. Jeg skal pege på et par områder, hvor jeg umiddelbart synes at lovforslagets krav går unødigt langt.

Jeg tænker først og fremmest på kravet i § 26, stk. 2, hvorefter aktiebogen skal være tilgængelig for enhver. Det er for mig vanskeligt at forstå en rimelig motivering for dette krav, og faktisk synes det heller ikke søgt motiveret i bemærkningerne. Jo, det er anført, at denne udvidelse af offentlighed omkring aktiebogen findes rimeligt begrundet i offentlighedens interesse i at kende aktieselskabets ejerforhold. Men det mener jeg ikke er nogen reel motivering. Det er jo netop aktieselskabsformens anonymitet — et forhold, der endog karakteriserer selskabsformens navngivning i fransksprogede lande — der kan motivere udbyggede regnskabskrav og åbenhed herom, i hvert fald i selskaber, hvor aktierne er omsætningspapirer. Angriber man så også anonymiteten, hvor man må erindre sig, at der er fuld åbenhed om stiftere, ledelse osv., ja, så fjerner man en del af begrundelsen for regnskabskrav m.v. og angriber et af grundelementerne i selve selskabsformen. Findes der mon overhovedet anden begrundelse for bestemmelsen end tilfredsstillelse af rent menneskelig nysgerrighed?

Man kommer til at mindes tidligere tiders nyfigne gransken i skattelisterne. Heroverfor står, at kravet synes at indebære en direkte genvej for eventuelle spekulationsopkøb af aktier, når et selskab ønskes erobret. Det kan da ikke være en offentlig interesse at forbedre sådanne muligheder. Det vil være nødvendigt med en underbygget begrundelse for dette krav under udvalgsarbejdet, hvis jeg skal kunne overbevises.

Også skærpselskabet over for begrebet egne

aktier i § 48 stiller jeg mig noget skeptisk overfor. At det kan være nødvendigt med stramme regler for at hindre uønskelige misbrugsmuligheder, er én ting, men der kan da tjenes helt legitime fornuftige interesser for et selskab gennem en sådan erhvervelse. Det har netop begrundet de hidtil gældende muligheder med en begrænsning på indtil 10 pct. af aktiekapitalen og med særlige regnskabsbestemmelser. Mig bekendt er der aldrig her i landet konstateret nogen form for misbrug. Også en begrundelse for denne bestemmelse ønsker vi uddybet under udvalgsarbejdet.

Det vil være naturligt i sammenhængen også at nævnte den nye bestemmelse i § 67, der gør det til en ufravigelig regel, at enhver aktie tegnet efter lovens ikrafttræden skal give stemmeret. Samtidig bevares den variable mulighed for stemmевægtten, om end med et loft over muligheden for stemmeretsprivilegiet. Hvilken interesse søges nu dækket med ufravigeligheden om stemmeret? Aktieerhververen kan næppe tænkes at være ukendt med de vilkår, der er forbundet med aktiebesiddelsen.

Som før nævnt er grænsen for krav til en direktion foreslået forhøjet til 400.000 kr. Den samme grænse foreslås nu i § 51, stk. 2, at gælde for en bestemmelse om, at flertallet i bestyrelsen ikke må bestå af direktører. I en anden paragraf, § 56, er fastsat, at en direktør ikke må være bestyrelsesformand, her uden nogen økonomisk grænse. Der er i bemærkningerne henvist til det femte direktivforslag i EF, der bygger på en fuldstændig adskillelse mellem direktion og bestyrelse. Men ifølge Privatbankens fortræffelige lille EF-orienteringsblad, EF-kurér nr. 12, sker en sådan gennemførelse ikke uden sværdslag fra England, hvor man ikke kender den todelte ledelse og heller ikke ser nogen som helst fordel derved. I hvert fald forekommer det mig, at disse krav i en række tilfælde blot fører til formelle løsningsved stråmandsstillinger, hvilket man som før nævnt netop har søgt fjernet i andre forhold ved lovrevisionen.

Revisionen er tiltænkt en stærk central placering, vel nærmest af karakter som et helt selvstændigt selskabsorgan ved siden af direktion og bestyrelse. Også i bestemmelserne herom er der forhold, hvor disse revisionen tillagte vidtgående beføjelser kan fore-